

Juni 2021

De Horizon

Magazine voor en door cliënten van GGZ Oost Brabant

‘Straat zonder lantaarn’ geschilderd door Lennart van den Elsen

COLOFON

De Horizon wil cliënten aan het woord laten. De Horizon informeert elke 2 maanden over onderwerpen uit het dagelijks leven van cliënten, over ontwikkelingen binnen de Geestelijke gezondheidszorg en over de locaties van de GGZ Oost Brabant. Uw bijdrage is welkom. De redactie bepaalt wat geplaatst wordt. De redactie houdt zich het recht voor om ingezonden stukken in te korten en in vorm aan te passen. De redactie kan ook met een goed argument een artikel weigeren. Onder pseudoniem schrijven mag, als de naam bekend is bij de redactie. De Horizon is ook te vinden op internet onder het kopje cliënten www.ggzoostbrabant.nl

Lever uw kopij in voor **12 juli 2021**

Redactie : Lennart van den Elsen, Ine van Wijk, Cor Vilé, Joke Lentjes, Paula Leenders en Bea van Leuken

Redactieadres : horizon@ggzoostbrabant.nl

- Horizon p/a Cliëntenraad, Kluistraat 2, 5427 EM Boekel of intern postvak 01.034
- Redactie (maandag en donderdag 0492-846366) Bea van Leuken

Wilt u de Horizon thuis ontvangen? Dat kan! Neem daarvoor contact met ons op.

Drukwerk Dekkers van Gerwen - smart printing concepts

Verspreiding gebeurt door cliënten die werkzaam zijn bij het Ambachtcentrum in Huize Padua

Voorwoord

Het schiet alweer op, bijna vakantietijd.

Wat vliegt de tijd toch. Beleven jullie dat ook zo? Nog maar zo kort geleden, 3 dagen voor Pasen werd ik gebeld door Omroep Brabant.

Twee weken daarvoor hadden zij namelijk in de uitzending van Brabants Buske een actie waarbij je kon inschrijven om een paasei van ongeveer 40 kilo te winnen. Toen ik dat zag dacht ik meteen, die ga ik proberen te winnen voor onze cliënten van Huize Padua. Als ondersteuner van de Cliëntenraad ligt mijn hart bij onze cliënten.

De Cliëntenraad vond dit ook een leuk initiatief en zo gezegd zo gedaan. Tot mijn grote verrassing bleek uit 4000 inzendingen mijn brief de winnaar te zijn.

Dus aan de slag want het was wel de bedoeling dat er in elk geval een aantal bewoners van Huize Padua aanwezig waren bij de overhandiging van het ei. Het moest nog wel een verrassing blijven. Dus samen met de horeca de tamtam in gang gezet zodat het Brabants Buske op zaterdagmorgen rond 10 uur in het park bij de Carroussel kon komen. De Cliëntenraad was goed vertegenwoordigd en ook de horecamedewerkers en natuurlijk onze cliënten.

Jullie kennen vast wel de uitdrukking bij te laat komen 'het Brabants kwartierke', dit werd bijna een uur maar dat kon de sfeer niet bederven.

Eindelijk was het Buske gearriveerd en mochten de cliënten mee in het Buske gaan kijken wat dan toch die verrassing was. Een megagroot paasei kwam achter de schuifdeuren vandaan en met de nodige spierkracht van onze cliënten en medewerkers werd deze naar de Carroussel gebracht waar deze een prominente plaats kreeg zodat iedereen het kon bewonderen.

Zo leuk de reacties van onze cliënten, daar doen we het allemaal voor. Hartverwarmend.

Na een week ging de hamer erin en is de chocolade verdeeld onder onze cliënten.

Dit keer in de Horizon onder andere een interview met Fred Peters die voor GGZ Oost Brabant heel waardevol is met alle informatie die hij ophaalt en met ons deelt, over wat er leeft onder onze cliënten.

Maar natuurlijk tal van artikelen, gedichten, kunstwerken. Het is een genot om de Horizon te mogen maken met uiteenlopende copy.

Als de volgende Horizon verschijnt zitten we alweer in de vakantietijd. De redactie wenst u allen een mooie zomer. Vergeet niet te genieten, want de tijd vliegt voorbij.

Bea van Leuken, eindredacteur Horizon

INHOUD

Voorwoord	3
Inhoud	4
Grutvoajers skrifje	5
Interview met Fred Peters	6
Moment	7
Aandacht	8
Zomer	8
Poëziewedstrijd Uden / Samen	9
Een droom die geen bedrog is	9
Koken met Ine	10
Ontmoetingen 21	12
Je ogen	14
Woorden	14
Leesrubriek	15
Haiku's	15
Creatief	16
Alles	17
Afstand tot de arbeidsmarkt 1	18
Een gedicht voor iedereen	20
Gedicht Nikky Rens	21
De trotse keizerin	21
Zo van die dagen	21
Als je niet de moed hebt ...	21
Nieuws communicatie en RvB	22
Kunst	24
Nieuws van de cliëntenraad	25
Activiteiten Huize Padua	26
Humor	27
Kunst ODAC Claraklooster	28
Boekbespreking	30
Geloof maar	31
Wensen	31
Een glimlach	31
Schilderij tulpen	32
Ambachtscentrum Huize Padua	32
Goede god	33
Ik loop	33
Strijdbare vrouwen	33
Tradities en symbolen deel 2	36
Dichter des GGZ's	37
Wees niet bang	37

Puzzelpagina	38
Kreet van de maand	40

Grutvaojers skrifje

Grutvaojers skrifje: Grootvaders schriftje, met spreekwoorden, rijmsels en gezegdes en andere markante uitspraken. Uit het Brabants vertaald:

De des kunde nog steeds gebruiken: deze kun je nog steeds gebruiken.

Hij werd verrast door een onverwacht geluk dat eigenlijk voor een ander bestemd was: **Hij ging mi de bruid te bed.**

Hij maakte een valpartij met de fiets: **Hij ging mi fiets en al te huu (te huu gón =omvallen).**

Kom eens op visite als je in de buurt bent: **Komt 's langs és ge toch vurbé komt.**

Verwachtingspatronen kunne vreemd doorbroken worden: **Nie alle kuikens worre kiepe.**

Wie meer van de wereld gezien heeft gaat zijn eigen omgeving waarderen: **És koei op 'n grote wei hé'n gestón, freete ze ok vort op d'n dries.** (Dries= dicht bij huis gelegen kleine weide).

Ze hebben te weinig geld om voldoende eten in huis te halen zodat ze het weinige dat ze hebben met elkaar moeten delen: **Ze slachte mi d'rre zesse 'nen óllinge pólling ('nen ólling pólling= een hele paling).**

De meest urgente problemen zijn opgelost: **De gróóste hét is'ter af.** (Hét = hitte).

Het was er niet erg druk: **D'r waar nie meer dan anderhalve mins en 'ne péir-dekop.**

Mensen met een kleine beurs willen nog wel eens overdrijven in uiterlijk vertoon: **De ërmste minse koope de gróóste paoséier.**

Je moet me niet dwingen om dingen te vertellen die ik niet wil: **Brikt me d'n bek nie ope.**

Kunt u twee dingen tegelijk doen?: **Kunde gé praote en bréie tegelijk?**

Niemand schijnt te weten hoe lang dit nog gaat duren: **'t Duurt hier van Maastricht toe Allerhéilige.**

Aangeleverd door Joke Lentjes

INTERVIEW MET

Vandaag zit Fred Peters in de stoel tegenover mij. Fred Peters, wie kent hem niet?

Hij is geboren in Nijmegen, heeft daarna 7 jaar in Mill gewoond, toen 4 jaar in Cuijk en is daarna verhuisd naar Uden tot 20 mei 1989. Op 18 jarige leeftijd is Fred opgenomen in Huize Padua.

Fred is vorig jaar Abraham geworden en is al 32 jaar woonachtig bij GGZ Oost Brabant.

In Huize Padua heeft hij wel op 18 afdelingen gewoond binnen het LVB-P (Licht Verstandelijk Beperkt-psiatrie) circuit. Tussendoor heeft hij ook in Oss en Helmond bij een GGZ locatie gewoond maar hier in Huize Padua voelt Fred zich het beste thuis. Hij hoort hier en wil hier nooit meer weg. Op dit moment woont hij op afdeling Kraanmeer, dat is de fijnste afdeling die ook nog eens het beste bij hem past.

Fred heeft structuur en duidelijkheid nodig en op Kraanmeer is het lekker rustig en hij kan zijn eigen tempo bepalen. Heeft hij behoefte aan gezelschap dan gaat Fred naar de huiskamer en als hij behoefte heeft aan rust kan hij naar zijn eigen appartement om zich terug te trekken.

Dat verklaart ook meteen waarom Fred zoveel mensen kent op dit terrein. Of het nou medewerkers, cliënten of vrijwilligers zijn. Fred kent ze bijna allemaal en ook bijna iedereen kent 'onze Fred'.

Fred is een veelzijdige man. Jaren geleden was hij lid van de cliëntencommissie in Huize Padua maar hier is hij mee gestopt vanwege het vele leeswerk en de moeilijke vergaderstukken. Op dit moment is Fred betrokken bij de commissie

leefstijl waar hij mee mag denken over oa. het rookbeleid, alcoholbeleid, sport en bewegen, voeding, enz. Zelf heeft hij jarenlang veel gerookt maar sinds 3 jaar is hij zonder hulpmiddelen van de ene op de andere dag gestopt met roken. Sindsdien voelt hij zich veel beter.

Ook heeft hij verschillende werkposten op het terrein van Huize Padua. Bij het ambachtscentrum als gastheer zorgt hij 2 keer in de week voor koffie en thee. Dit doet hij op vrijdagmorgen en in het weekend in de Carrousel. Bij boetiek 't Laantje is hij de sterke kracht en het manusje dat voor alles kan worden ingezet.

Twee keer in de week gaat hij sporten, op dinsdag doet hij altijd mee met de yogales en op donderdag fitness.

Bezig baasje dus. Daarnaast heeft hij veel hobby's zoals,

biljarten, fietsen en, wandelen. Fred is een grote fan van PSV. Vaak loopt hij rond met een voetbalshirt of pet van zijn club. Behalve dat hij zelf sportief is kijkt Fred graag naar voetbal, tennis en wielrennen op tv.

Met wandelclub DES (De Eerste Stap) loopt hij meestal eenmaal per maand ongeveer 10 kilometer. Op dit moment blijven ze hier in de buurt omdat ze niet met het busje kunnen door de Coronamaatregelen.

Met de fietsclub Ad Rem gaan ze van mei tot september eenmaal per week ongeveer 25 kilometer fietsen. Met de fiets doet hij zijn boodschappen bij de Pryma in Handel maar deze gaat binnenkort verdwijnen dus dan moet hij naar Boekel of Gemert fietsen.

FRED PETERS

Fred heeft ook veel ervaring als model voor het showen van kleding. Al jaren is hij een vast model bij de modeshows van boetiek 't Laantje. Ook dit vindt hij heel leuk om te doen.

Bij carnavalsvereniging 'de Kluisklepels' is Fred al 4 jaar lid van de Raad van Elf. Het huiskoor 'Krek zo as ut guh' daar zingt hij al 15 jaar mee. En dan doet hij ook nog graag biljarten in Brouwershof. Vroeger kwam regelmatig biljartclub 'Samen Sterk' uit Boekel naar Huize Padua biljarten en vanuit Huize Padua gingen ze ook naar Boekel. Vorig jaar won Fred met biljarten de prijs 'coronakampioen'.

Een heel betrokken bewoner dus. Als er bijeenkomsten zijn van 'Padua Rondom' gaat hij daar ook altijd naartoe. Bij de zomermarkt en Padua-pop was hij ook altijd actief met de fietsenstalling, consumptiebonnen of net waar ze hulp bij nodig hadden. Ook om Huize Padua te promoten is Fred graag van de partij, of het nu gaat om een interview voor de Link of een opname van het Brabants Buske.

Regelmatig loopt Fred bij de Cliëntenraad binnen om onderwerpen aan te kaarten waarvan hij heeft gehoord via de andere cliënten en die belangrijk zijn voor de Cliëntenraad om te weten.

Als ik Fred vraag of hij nog iets zou willen veranderen of toevoegen in Huize Padua krijg ik een wensenlijstje te horen: het openbaar vervoer moet beter worden, graag een mooi sportveld op het terrein, een zwembad en een supermarkt.

Fred is heel tevreden over de zorg die hij krijgt in Huize Padua. Het is een fijne afdeling en Fred heeft fijne medebewoners. Daarnaast heeft hij een lieve zus. John en Marijke zijn mentor van

Fred. Marijke is een nichtje van hem. Zij komen regelmatig op bezoek en bellen vaak met elkaar. Daar is Fred heel blij mee.

Fred vindt de horizon een mooi blad. Met mooie gedichten, recepten en verhalen. De puzzels vindt hij ook leuk.

Fred bedankt voor dit leuke interview.

Ik heb veel bewondering voor jou, zoals jij in de publiciteit durft te treden als boegbeeld voor onze cliënten. Wat ben jij een bezig bijtje, petje af voor jou en wat je allemaal doet.

Bea van Leuken, eindredacteur

Moment

Het moment dat wij
elkaar leerden kennen
was op het juiste moment.

We kwamen ergens vandaan
hadden de ketting verbroken
en de vrijheid geroken.

We lieten de teugels los
vierden de vrijheid en de liefde
we lieten ons gewoon gaan.

We schreven een herinnering
voor elkaar, en telkens
als we daarop terugkijken,

dan is alles weer daar.

Tekst Cor Vilé

Aandacht: "Negatieve mensen hebben aandacht nodig"

Dat was de zin die gisteren veel bij mij losmaakte. Het was een trigger om woorden te vinden om iets duidelijk te krijgen in mezelf.

Het is mijn grootste struikelblok in mijn leven en tegelijkertijd mijn grootste les. Want ja, ik ben empathisch, ik heb een groot inlevingsvermogen en ben altijd bereid om te helpen. Vaak kan ik ook nog iets verder bij mensen naar binnen kijken en kan ik zien waar die negativiteit vandaan komt. En breng ik dus begrip op voor onacceptabel gedrag. Toch voel ik dat het me te vaak te veel kost. Ik word leeg getrokken en naar beneden gehaald.

Medeleven wordt medelijden, opkomen voor mezelf verandert in een schuldgevoel want de ander heeft immers aandacht nodig. Waar ga ik staan, waar mag ik stoppen, wanneer mag ik weglopen, wanneer is het genoeg?

Hoe moeilijk is het als er iemand in mijn omgeving dit gedrag vertoont? Hoe ben je opgevoed. Loyaliteit speelt een belangrijke rol.

Ooit zijn er haken naar je uitgegooid en koorden aan je vastgemaakt. Die je niet dienen of je ondersteunen in wie je daadwerkelijk bent. Jouw energie wordt gebruikt om de negativiteit te voeden, zodra je onderuit gaat komt de vibratie van de ander. Je trilt mee en zo ontstaat er een opening om te tappen. Je moet altijd gaan staan voor jezelf. Hoeveel aandacht iemand ook van je vraagt je moet nee zeggen als je weet dat het ten koste gaat van jezelf.

Gedraag je als een vlinder die van bloem naar bloem vliegt. Zodra je merkt dat er aan je wordt getrokken, sluit je af in een 'ei' en laat de negativiteit weerskaatsen op je schild. Hou het contact zo kort mogelijk. En besteed geen enkele energie aan iemand te veranderen. Want zolang de ander niet bereid is de negativiteit los te laten of er niet aan toe is zal het zich voeden met jouw energie. Ja, je mag en moet een standpunt innemen tegenover mensen die de wereld bekijken door een negatieve bril. Alle aandacht gericht op negativiteit zal het vergroten.

Het is niet zo dat alle negatieve mensen slecht zijn maar wat je ziet wat er op jou geprojecteerd wordt is hoe deze mensen over zichzelf denken en hoe ze zichzelf behandelen vanbinnen.

Mensen die andere mensen bewust pijn doen zijn niet gelukkig met zichzelf, daar kan jij niets aan doen, en daar hoeft je ook niets aan te doen tenzij ze je vragen of je hen wilt helpen. Maar velen zullen dat niet doen, omdat in hun ogen zij niet het probleem zijn, maar de wereld om hen heen, waar jij dus ook deel van uit maakt.

Joke Lentjes

Zomer

Het zijn de kleine dingen
die het hart doen zingen
Een merel die fluit
een vlinder op je huid
Samen wandelend als een kind
in de zwoele avondwind
Luisterend naar klassieke muziek
dat geeft ons romantiek
Lekker bij een open haardvuur
dat brengt je dicht bij de natuur
Daarbij een kopje thee
dat doet je denken aan die onstuimige zee
Wij geven u allen een compliment
hier op dit papier neer gepend
Op deze mooie lentedag
begroeten wij jullie met een brede lach
Denk steeds bij alles wat u doet
geven wij u allen een vriendelijke zomergroet

Gerrie van der Rijt van Sinten

Poëziewedstrijd Uden

Sofie van de Krommenacker uit Uden heeft de poëziewedstrijd gewonnen die de bibliotheek Uden organiseerde tijdens de Week van de Poëzie. De schrijver van dit gedicht 'Samen' heeft er veel sfeer in weten te leggen. De subtiële rijm zorgt voor een prettige cadans. Interessant is dat er gewerkt wordt met verschillende betekenissen van het woord 'licht', zo vindt de jury.

Aangeleverd door Cor Vile

Samen

*van tijd vergeten
jou in liefdelicht
ontmoeten
Van gesloten deuren
niet meer weten
Dat mijn licht
het licht in jou
zonder omhaal
mag begroeten*

*Dat jij mij
en ik dan jou
heel zachtjes
toedek in vertrouwen
Dat mijn wereld
en die van jou
zich stilletjes
ontplooien en ontvouwen*

*Dat ik en jij
niet meer alleen
maar door schouders
licht gedragen
Dat wij weven
goudgesponnen hoop
door leeggeblazen dagen*

*Dan tekenen wij
van verloren dromen
op beslagen ramen
En zie daar, in de omtrek
van onze eindeloze cirkel
vallen begin en einde
in het hart van de eeuwigheid*

Sofie van de Krommenacker

Een droom die geen bedrog is

Ik droomde eens en zie ik liep,
aan 't strand bij lage tij.
Ik was daar niet alleen, want ook
de Heer liep aan mijn zij.
We liepen samen het leven door
en lieten in het zand
een spoor van stappen, twee aan twee;
de Heer liep aan mijn hand.
Ik stopte en keek achter mij
en zag mijn levensloop,
in tijden van geluk en vreugd,
van diepe smart en hoop.
Maar als ik goed het spoor bekeek
zag ik, langs de hele baan,
daar waar het juist het moeilijkst was,
maar één paar stappen staan...
Ik zei toen: "Heer, waarom dan toch?
Juist toen ik U nodig had;
juist toen ik zelf geen uitkomst zag
op het zwaarste deel van het pad."
De Heer keek toen vol liefde mij aan
en antwoordde op mijn vragen:
"Mijn lieve kind, toen 't moeilijk was,
toen heb Ik je gedragen."

Vertrouw op God
En luister naar de stem van je hart.

Aangeleverd door Riekske Eichhorn

LUNCH EN BIJGERECHTEN

VAN INE (VOOR 4 PERSONEN)

door Ine van Wijk

Omeletrolletjes met feta en kruiden

Ca. 20 min. + 2 uur koelen

Ingrediënten: 6 grote eieren - handje verse basilicum (fijnggehakt) - handje verse bieslook (fijnggehakt) - 1 eetlepel citroenrasp - 1 eetlepel citroensap - 1 eetlepel olijfolie - 75 gram feta (verkruid) of 75 gram geitenkaas (verkruid)

Bereiden: Klop de eieren los in een kom. Voeg de basilicum, bieslook, citroenrasp, -sap en een snuf zout toe. Verhit de olie in een koekenpan met dikke bodem en bak hierin 3 dunne omeletten. Laat de omeletten afkoelen, verdeel de feta erover, rol ze strak op en verpak in folie. Laat de rollen minimaal 2 uur opstijven in de koelkast en snijd dan in kleine rolletjes.

Sardine rillettes

Ca. 10 minuten

Ingrediënten: 2 blikjes sardines sardines (uitgelekt, op olie) - 1 theelepel olijfolie - 1 theelepel rode wijnazijn - 1 theelepel kappertjes (fijnggehakt) - 1 handje verse peterselie (fijnggehakt) - toastje (voor erbij) - cracker (voor erbij)

Bereiden: Prak de sardines fijn met een vork. Meng met de olie, azijn, kappertjes en peterselie en breng op smaak met zout en een flinke snuf peper. Serveer de rillettes op toastjes of crackers. Variatie: Probeer ook eens een variant met gerookte makreel, lekker in combinatie met zure augurkjes en knapperig brood.

Italiaans picknickbrood

Ca. 15 min.

Ingrediënten: 4 eetlepels olijfolie - 3 zongedroogde tomaatjes (op olie) - 1 handje verse basilicum - 0.5 teentje knoflook - 1 ciabattabrood - 75 gram rucola - 1 bol mozzarella (in plakjes) - 1 rode paprika (in dunne repen)

Bereiden: Mix in een keukenmachine de olie, tomaatjes, basilicum, knoflook en een snufje zout tot een pesto. Snijd het brood open en bestrijk aan beide kanten met de pesto. Beleg de ciabatta met de rucola, mozzarella en paprika. Snijd het brood in gelijke stukken en verpak in een stuk bakpapier.

Broodje tonijnsalade

Ca. 10 minuten

Ingrediënten: 2 blikjes tonijn op olie (uitgelekt) - 2 eetlepels mayonaise - 1 theelepel rode wijnazijn - 1 sjalot (gesnipperd) - 1 eetlepel kappertjes - 75 gram veldsla - 4 harde bruine broodjes (gehalveerd)

Bereiden: Meng de tonijn met de mayonaise, azijn, sjalot en kappertjes. Breng op smaak met zout en een flinke snuf peper. Verdeel de veldsla over de broodjes en bestrijk met de tonijnsalade. Verpak de broodjes in een stuk bakpapier.

Gegrilde kipspiesjes met limoendip

Ca. 20 min. + 30 min. Marinieren

Ingrediënten: 300 gram kipfilets (in dunne repen) - 5 eetlepels olijfolie - handje verse rozemarijn (fijnggehakt) - 1 teentje knoflook (fijnggehakt) - 1 limoen (schoongeboend, rasp en sap) - 1 theelepel komijnpoeder (djinten) - 4 eetlepels mayonaise - 2 eetlepels yoghurt

Bereiden: Rijg de kipfilet aan de satéprikkers. Maak een marinade van de olie, rozemarijn, knoflook, helft van het limoensap, komijn en een snuf zout. Laat de kip minimaal 30 minuten marinieren in de koelkast. Meng de mayonaise met de yoghurt, limoenrasp en het overige limoensap en breng op smaak met zout en peper. Verhit een grillpan en gril de kipspiesjes op een hoge stand in circa 6 minuten rondom goudbruin en gaar. Serveer met de limoendip.

Tomatensalade met aardbeien

Ca. 15 min. + 30 min. marinieren

Ingrediënten: 2 eetlepels olijfolie - 2 eetlepels balsamicoazijn - 250 gram cherry-/kerstomaatjes (gehalveerd) - 200 gram aardbeien (in kwarten) - handje verse basilicum (fijnggehakt) - handje verse munt (fijnggehakt)

Bereiden: Klop een dressing van de olie, azijn en een snufje zout. Meng de tomaatjes en aardbeien in een schaal, giet de dressing erover en laat circa 30 minuten marinieren in de koelkast. Bestrooi voor het serveren met de basilicum en munt. Bereidingstip: Bestrooi voor het serveren met de basilicum en munt.

Frisse aardappelsalade met yoghurt en spekjes

Ca. 25 min. + 1 uur afkoelen

Ingrediënten: 125 gram spekblokjes - 500 gram vastkokende aardappels (in blokjes) - 150 gram diepvriesdoperwten (ontdooit) - 125 ml griekse yoghurt - 2 eetlepels mayonaise - 0,5 citroen (sap) - 1 kleine rode ui (gesnipperd) - 1 bosje verse bieslook (fijnggehakt)

Bereiden: Bak de spekblokjes uit in een droge, hete koekenpan en laat uitlekken. Kook de aardappelblokjes in circa 15 minuten gaar in water met zout. Voeg de laatste 2 minuten van de kooktijd de doperwten toe. Giet de aardappels en doperwten af en laat uitdampen. Meng intussen de yoghurt met de mayonaise en het citroensap. Breng op smaak met zout en peper. Meng de yoghurtsaus, spekblokjes, ui en bieslook met de aardappels en doperwten en zet de salade minimaal 1 uur in de koelkast.

Fruitsalade met vanillemascarpone

Ca. 15 minuten

Ingrediënten: 250 gram aardbeien (gehalveerd) - 150 gram blauwe bessen - 150 gram frambozen - 200 gram watermeloenen (in stukken) - 1 handje verse munt (fijnggehakt) - 125 gram mascarpone - 1 zakje vanillesuiker - 0.5 citroen (sap)

Bereiden: Meng de aardbeien, bessen, frambozen en meloen in een grote schaal en voeg de munt toe. Meng de mascarpone met de vanillesuiker en het citroensap en serveer bij het fruit.

ONTMOETINGEN 21

Tekst: Joke Lentjes

Vermist.

We lezen het weleens in de krant of horen op de tv dat iemand spoorloos verdwijnt. Er zijn zelfs programma's over gemaakt en we proberen ons dan een voorstelling te maken hoe dat moet zijn voor degene die zoiets meemaken.

Hier het verhaal van An die ik heb leren kennen in de tijd dat we in Nieuw-Zeeland woonden. Het was op een ouderavond van school. Haar zoon zat bij mijn zoon in de klas. We raakte aan de praat en An bleek geboren in Engeland en samen met haar ouders en haar broer Danny ook als emigrant naar Nieuw-Zeeland te zijn gekomen. Dus we hadden iets gemeen, beide emigrant dat schepte meteen een band. Omdat we maar beperkt tijd hadden nodigde ze mij uit om eens op de koffie te komen en zodoende wisselden we adressen uit. An bleek een fijne gesprekspartner met wie ik lekker over alles kon sparren. An is getrouwd met Mark en ze hebben een zoon David (die zat bij mijn zoon in de klas). Toen An 22 was zijn haar ouders teruggegaan naar Engeland vanwege heimwee. An was toen al verloofd met Mark (Australiër van geboorte) en ze wilde bij haar geliefde blijven. Ook haar broer Danny die studeerde aan de universiteit zag een terugkeer naar Engeland niet zitten. Dus kwam Danny bij hun wonen nadat ze een huis hadden gekocht en er getrouwd werd. Danny woonde in het tuinhuis dat was ingericht als een kleine woning. Daar woonde hij dus eigenlijk op zichzelf. Danny was een beetje een zonderling, hij was echt een natuurmens en studeerde natuurwetenschap. Hij was rustig van aard en erg gevoelig, kon niet tegen onrecht en de verloedering van het milieu en de ontbossing in de wereld. Ik heb het genoeg gehad Danny twee keer te ontmoeten. Hij studeerde hard en in de weekenden en vakanties maakte hij lange tochten in de natuur. An ging vaak met hem mee op deze tochten en ze waren dan acht tot tien dagen onderweg. An was zijn steun en toeverlaat en ook haar man Mark kon

het goed vinden met deze rustige teruggetrokken jongeman. Danny had maar weinig vrienden en hield niet van drukte maar verkoos de natuur.

En toen kwam de laatste tocht van An en haar broer. De route was zorgvuldig uitgezet en de tocht was gemiddeld zwaar te noemen. An hoefde weinig voor te bereiden want Dan dacht aan alles. De reden voor deze laatste tocht was omdat An vond haar jaarlijkse uitje met haar broer niet meer verantwoord omdat ze een vorm van reuma had ontwikkeld, niet ernstig maar volgens haar Arts werd het tijd wat rustiger tochtjes te gaan maken. Het werd dus een bijzondere tocht.

Ze vertrokken met mooi en zonnige weer en werden in de wildernis afgezet door Mark en David. Hij zou ze op het meetingpoint weer over acht dagen ophalen. Liefdevol namen ze afscheid en An en Danny begonnen hun tocht. Je moet je voorstellen dat de natuur in dit gedeelte van Nieuw-Zeeland erg grimmig kan zijn van hitte naar kou, van zware regen en orkaan stormen. Het aantal kilometers per dag verschilde omdat er stukken bij zijn die moeilijk begaanbaar zijn. De tocht is uitgezet zodat het mogelijk is om dagelijks te overnachten in een hut waar noodzakelijke spullen aanwezig zijn. Daar ligt ook een logboek dat steeds dient ingevuld te worden. Omdat het gaat om moeilijk begaanbaar gebied wordt er om de twee dagen gecontroleerd door een soort boswachter die kan inschatten waar iemand zich bevindt. Ze hadden het fijn samen en als vanzelf diepgaande gesprekken. Ze vingen vis voor het avondeten en hadden behoorlijk wat proviand bij zich. Ze voelden zich gelukkig in de prachtige natuur. Na 2 dagen begon het te regenen en niet zo'n beetje. Met bakken viel het eruit. De paden werden modderpoelen en glibberig. Met veel moeite be-

reikten ze hun hut voor de nacht. Daar maakten ze een vuur om op te warmen. De volgende dag was zonnig en zelfs warm. Ze kwamen op een punt waar een keuze kon worden gemaakt een moeilijk pad of een zwaar parcours. Wat het was wist An niet maar Danny wilde het zware en An niet. Wat eigenlijk nooit gebeurde, ze kregen er woorden over die zo opliepen dat ze besloten ieder hun eigen weg te gaan en afspraken elkaar die avond bij de hut weer te zien. Ze spraken af wie het eerst aankwam zou voor hout zorgen en met eten beginnen.

De zon was langzaam aan het zakken toen An aankwam bij de hut en ze had niet verwacht dat ze de eerste was. Zoals gezegd zorgde ze voor hout en begon aan de maaltijd en omdat het toch niet helemaal lekker zat maakte ze het heel speciaal. En toen begon het wachten en wachten maar Danny kwam niet. Ze probeerde haar gedachten te verzetten met dat het misschien te laat en te donker was geworden en hij de nacht door zou brengen in zijn tentje. Maar Danny kwam niet en ook de volgende morgen niet. Ze wist dat het foute boel

was en ze kende de procedure van wachten op de boswachter. Een andere vorm van communicatie was er niet afgezien van vuurpijlen afschieten maar dan moest er eerst een vliegtuig of helikopter over komen. An werd radeloos en stond doodsangsten uit en deze prachtige omgeving werd opeens een vijand. Ze moest 36 uur wachten tot er een helikopter landde met de boswachter. Die sloeg meteen alarm en An vloog mee naar het dichtstbijzijnde dorpje. Daar kwam alles meteen in actie, haar man kwam met een aantal vrienden en er werd meteen een grootscheepse zoektocht georganiseerd. Alles liep als een geolieerde machine.

Na een zoektocht van een week werd er afgeschaald, ieder spoor van Danny ontbrak. De ouders van An kwamen over en er werden tientallen zoektochten door vrienden en clubs gehouden. Maar van Danny was geen spoor te vinden. Haar ouders bleven bij hun met stille en ijdele hoop van een teken van leven. Alle scenario's werden doorlopen is hij gevallen of is er sprake van een misdrijf of zelfdoding.

(Vervolg op pagina 14)

Alles passeerde de revue. Het was niet te bevatten maar het leven moest ook zonder Danny weer doorgaan. Na drie maanden kregen ze een telefoontje van de politie dat in de buurt een rugzak was gevonden, zou het dan toch??? Maar ook al waren ze blij met deze vondst en de inhoud ervan gaf meteen de bevestiging dat er echt alles in zat zelfs zijn geliefde hoed. Zijn jas en kleding en zelfs zijn routekaart. Dus werd aangenomen dat hij gevallen is en om het leven was gekomen. Het heeft het leven van An en haar familie getekend voor het leven. Jarenlang zijn An en Mark met hun zoon Danny teruggegaan naar de plaats en koesterden jaren hoop dat er iets zou worden gevonden maar het gebeurde niet. Haar ouders zijn na zes maanden teruggegaan. Ze hebben een afscheidsviering gehouden voor Dan. Maar het boek gaat nooit dicht zegt An. Altijd weer staat ze aan de grond genageld als ze bijvoorbeeld iemand op straat ziet die op Danny lijkt. Ze heeft hulp gezocht omdat het haar bijna gek maakte. Vaak hebben we samen alle mogelijkheden besproken en hoe gek het ook klinkt het ging wennen dat Danny verdwenen was. Lang heb ik geen contact meer gehad met An, zeker ook omdat wij teruggingen naar Nederland. Maar onlangs op Messenger een berichtje van An dat er een skelet is gevonden en misschien is het van Danny. Weer de hoop, weer de pijn doormaken, en na een paar dagen te horen krijgen, nee hij was het niet. Bedacht me toen dat het al meer dan 25 jaar geleden

is. An heeft haar leven opgepakt omdat ze zoals ze zegt geen andere keus heeft. Haar ouders zijn inmiddels beide overleden en hebben er zo onder geleden dat het hun somber heeft gemaakt. Hun zoon David woont in Engeland en komt regelmatig over. An en Mark leven een teruggetrokken bestaan. Maar ondanks alles zijn ze niet ongelukkig en genieten met volle teugen van de prachtige natuur. An is sterk en gelooft dat ze eens herenigd zal worden met haar broer. Ik moet dit geloven zegt ze, dat is mijn enige manier van overleving. Ik ga hem terugzien! Wat kan ik nog zeggen na deze woorden haar geloof is haar redding en dat is maar goed ook. Want hoe verwerk je een verdwijning als je niet weet wat er is gebeurd met iemand die je lief en dierbaar is. Ga er maar aan staan alleen al daarom wilde ik dit delen. Na het inleveren van deze copy kreeg ik te horen dat An onlangs is overleden. Nu is ze toch herenigd met haar broer.

Jaarlijks worden er mensen vermist in de binnenlanden van Nieuw-Zeeland.

De wandelaars en trampers onderschatten de gevaren en de weersomstandigheden. Zelfs voor experts gelden de regels om toch altijd te registreren bij de checkpoint. En goed voorbereid op stap te gaan.

De namen zijn i.v.m. privacy gefingeerd.

Joke Lentjes

Je ogen

De hemel is bezaaid met gouden sterren
die blinken in het schijnsel van de maan
Maar het allermooiste van die lichtjes
die zie ik nog altijd in je ogen staan.

Gerrie van der Rijt van Sinten

Woorden

Woorden ontstaan vanuit gedachten
het uitspreken kleurt de woorden
vaak anders dan we verwachten.

Cor Vilé

LEESRUBRIEK

Buiten wordt het aangenaam warm.

Een mooi boek lezen in de tuin of op het strand.

En dit gaat je helpen! Een vaste lezersrubriek in de Horizon door en voor lezers.

Het delen met andere lezers van al je boeken-nieuwtjes: leuke boekentips, recensies, leuke sites en alle andere boekenweetjes.

Misschien lees je voor en wil je vertellen over je leuke voorleesmomenten en de leuke prentenboeken of andere leuke leesactiviteiten die je onderneemt.

DOE MEE! Je kunt je bijdrage richten aan de redactie van Horizon.

Mijn tip:

Titel: Al zijn fantasieën

Schrijver: Belcalmpo

Isbn nummer: 90-214-5164-6

Belcampo's boek *Al zijn fantasieën* bevat alle zes zijn bundels:

- *Verhalen* (1936), *Nieuwe verhalen* (1947), *Sprongen in de branding* (1950), *Liefdes's verbijstering* (1955), *Tussen hemel en afgrond* (1959), *Verborgenheden* (1964), *De ideale dahlia* (1968).

Iedere bundel bestaat op zijn beurt weer uit korte verhalen over uiteenlopende onderwerpen maar hebben wel allemaal te maken met periodes uit zijn leven. Zo heeft zijn bundel *Verhalen* betrekking op zijn reis door Europa.

Hij vertegenwoordigt in zijn eentje de fantastische literatuur. Fantastische literatuur is een verzamelnaam voor literatuur waarvan sommige elementen geen deel kunnen zijn van wat in de werkelijkheid bestaat.

En in deze stijl heeft Belcampo zijn verhalen geschreven. De korte verhalen beginnen allemaal met een hedendaags onderwerp en gedurende het verhaal worden er op een hele subtiele wijze fantastische elementen ingevoegd. Als lezer heb je

het vaak niet door. Je denkt dat het zo hoort te zijn, ook al weet je dat het niet kan. Of je vraagt je af: wat gebeurt hier allemaal, hoe verzint Belcampo het, vaak tot het komische toe.

Een verhaal uit de bundel *Verhalen* gaat over een man die zichzelf tegenkomt in de trein. Na schoenmaat en wat andere gegevens met elkaar uitgewisseld te hebben, komen ze tot de conclusie dat ze echt dezelfde persoon zijn. Het verschil is dat de ene een gezin heeft en de ander een vrijgezellenleven leidt. Uit jaloezie besluiten ze te ruilen van leven, na elkaar de nodige informatie te hebben gegeven om te zorgen dat niemand het merkt. Ze spreken af om elkaar een jaar later weer te ontmoeten. De man met het gezin mist zijn vrouw wel en ze besluiten weer te ruilen, wel met de afspraak om elkaar na een jaar weer te zien. En zo gaat het verder, totdat ze eigenlijk niet meer weten wie wie is...

Verhalen om over na te denken, maar ook om op zijn tijd lekker te lachen.

Veel leesplezier de komende tijd toegewenst.

Paula Leenders

Haiku's

Alles is anders
Bewegingsruimte gekort
Geest blijft altijd vrij

Gepaste afstand
Samen komen we nader
Er is geen keuze

Keuze bepalen
Geeft dat ons dan verlichting
Ik snak naar adem

Cor van Welbergen

CREATIEF

door Paula Leenders

We zijn al een eind op weg naar een eigen gemaakt vogelparadijsje. We hebben al vogelvoer gemaakt en een vogelhuisje beschilderd en opgehangen. Nu nog de vogeltjes. Om inspiratie op te doen gaan we eerst de natuur in. Het weer wordt beter en het blijft langer licht. Hoe stiller op straat, des te luider klinkt hun lied. Op veel plekken in Nederland, vaak dicht bij huis zijn er mogelijkheden om vogels te spotten. Wil je verder van huis dan is Texel een aanrader. Langs de oostkust van het eiland liggen ruim 15 natuurgebieden waar het stikt van de vogels. Lepelaars, schokeksters, kiekendieven. Vergeet je verrekijker niet.

Nu we vogels hebben gespot gaan we nu over tot het maken van deze diertjes. Er zijn heel mogelijkheden om vogeltjes te maken.

Flamingo van wc rollen.

Deze leuke en vrolijke marionet flamingo is te gek om te maken en daarna ook superleuk om mee te spelen. In het lijfje van wc-rol prik je twee gaten voor de poten waar je een chenille draad doorheen rijgt.

Boven op het lijf plak je de vleugels en een staart van knutsel veren. En je maakt ook aan de bovenkant twee gaten om de touwtjes aan vast te maken. Aan de voorkant rijg je een rietje om het touwtje als nek en daar bovenop rijg je 2/3 wc rol met een snavel van papier als hoofd. De touwtjes maak je vast aan twee ijsstokjes die je haaks op elkaar vastbindt met een touwtje of chenille draad. En dan is je flamingo klaar!

Wij gaan vogeltjes maken van klei.

Benodigheden:

Silk Clay, Bloemdraad, tang en veren.

1. Gebruik een tang om twee benen en voeten te buigen van één draad.
2. Boetseer de Silk Clay om de voeten van ijzerdraad.
3. Ook het lijfje van de vogel wordt gemaakt van Silk Clay. Boetseer vervolgens twee ogen en een snaveltje van Silk Clay en druk deze op het lijfje. Hiervoor is geen lijm nodig.
4. Druk echte parelhoenveren in de Silk Clay als deze nog nat is. Laat drogen en klaar is je superschattige vogel.

Je kan Silk Clay bestellen bij Blokker, de betere hobbywinkel of bij Bol.com.

De leuke vrolijke vogeltjes kun je op alle manieren versieren. Met veertjes, kraaltjes, stukjes stof, gekleurd papier en aluminiumfolie.

Na alle inspanning ook tijd voor ontspanning.

<https://www.vogelgeluid.nl>

Ontdek de vogels van Nederland met behulp van vogelgeluiden en afbeeldingen.

We hebben ook iets lekkers verdiend en je eet niet alleen. Een lekkere uitdaging dus, want net zoals mensen, is gevarieerde voeding ook voor vogels belangrijk. Noten, bessen, zaden, pinda's, rozijnen en appels vinden onder de meeste tuinvogels gretig aftrek maar ook bij ons. We maken een mengsel van deze genoemde ingrediënten en is lekker in de yoghurt. Maar wij gaan mueslirepen maken. Ook lekker voor onderweg.

Met deze mueslirepen kom je de middag door.

Dit heb je nodig:

75 gr Havervlokken—300 gr Dadel - met pit gewogen—45 gr Walnoten—45 gr Pecannoten—45 gr gedroogd fruit—45 gr noten en zaden—45 gr Pure chocolade 85%

Zo maak je het:

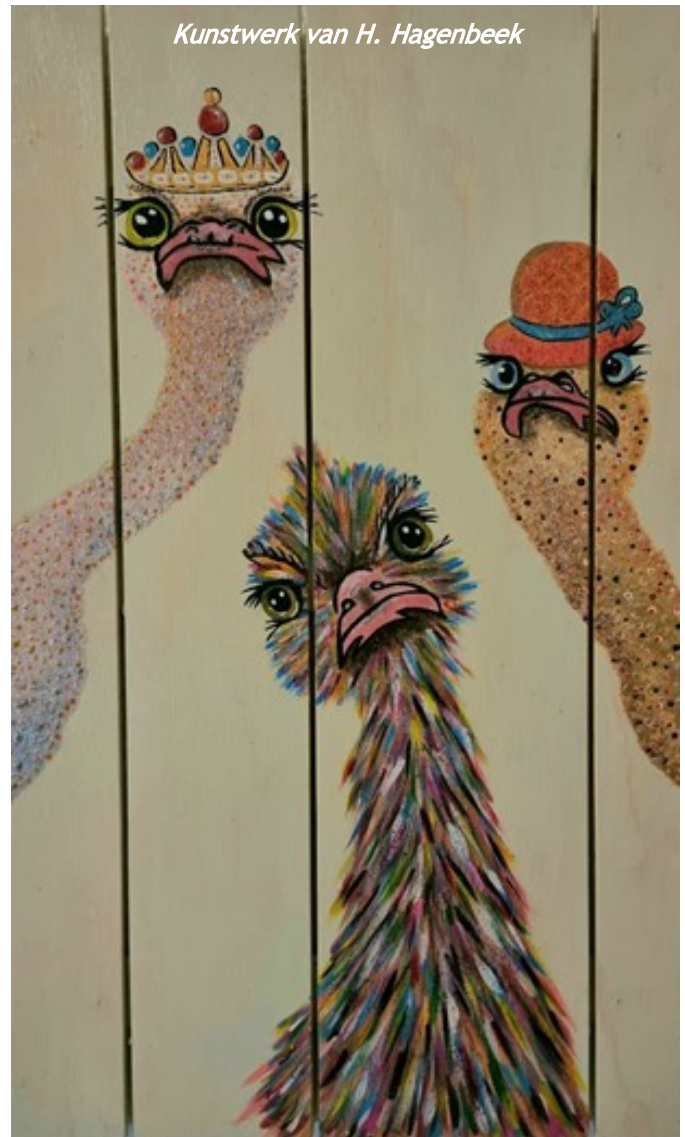
Maal de walnoten en de pecannoten in grove stukken met een keukenmachine (of hak met een mes). Maal de chocolade in de keukenmachine (of hak met een mes). Meng de gehakte noten en chocolade met de havervlokken in een kom. Ontpit de dadels en meng ze in de keukenmachine tot een bal (of hak heel fijn met een mes). Knead de mix in de kom nu met je handen door de dadelbal totdat je een grote plakkerige bal hebt. Bedek een cakeblik met een vel bakpapier, leg de bal erin, druk uit totdat de mix de hele bodem bedekt. Druk goed aan en haal de grote reep vervolgens uit het bakblik door voorzichtig aan het bakpapier te trekken. Snijd de reep nu in smalle repen. Leg de repen in een afgesloten trommel en laat ze uitharden.

We gaan verder en de leuke vrolijke vogeltjes kun je op alle manieren versieren. Met veertjes, kraaltjes, stukjes stof, gekleurd papier en aluminiumfolie. De vogeltjes kunnen nu een plaatsje krijgen naast het vogelhuisje op de favoriete tafel, buitenhuisje, serre of voor het raam worden opgehangen.

Heel veel knutselplezier toegewenst en de onderstaande uitnodiging geldt nog steeds.

Het zou leuk zijn om van je werk een foto te maken en deze te delen met andere Horizonlezers. Je kunt je bijdrage mailen naar de redactie. Tot de volgende keer. Dan gaan we weer iets leuks doen met het thema vogels.

Groetjes, Paula.

ALLES

Alles wat je ergert, leert je geduld
Iedereen die je verlaat,
leert je op eigen benen te staan.
Alles wat je boos maakt,
leert je te vergeven en compassie.
Alles wat macht over je heeft,
leert je macht terug te nemen.
Alles wat je haat,
leert je onvoorwaardelijk lief te hebben.
Alles waar je bang voor bent,
leert je moedig worden.
Alles wat je niet kunt controleren,
leert je hoe je iets los kunt laten.

Joke Lentjes

Afstand tot de arbeidsmarkt - deel 1

In Nederland zijn meer dan 400.000 mensen afhankelijk van de bijstand omdat ze een beperking hebben, soms omdat ze net in Nederland zijn, of om een andere reden moeite hebben mee te doen in de maatschappij. Veel van hen willen en kunnen wel werken, maar het vinden van werk is bijna onmogelijk, ze komen terecht in de groep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Soms is die afstand te overbruggen als beperking en achtergrond geen rol spelen, als alleen de motivatie een voorwaarde is om te kunnen werken.

Martien Kniest is een man die als kind al vele dromen had die allemaal anders zijn gelopen, het dromen is gebleven en Martien heeft vele dingen gedaan voordat hij vond wat hij zocht. Nu is hij eigenaar van een wasstraat met alle facetten die daarmee verbonden zijn. In de wasstraat werken een groep mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Trots zijn op je werk, voldoening halen uit je werk, Martien weet uit ervaring hoe belangrijk dit is. Ooit had hij een eigen discotheek, dat avontuur liep op de klippen, daarna had hij schulden, hele grote schulden. Er is bijna niets zo erg zegt Martien dan bijna elke dag geconfronteerd worden met schuldenproblematiek. Je voelt je buitengesloten en je leeft in je eigen wereldje met de maatschappij om je heen. Hij kwam in de schuldhulpverlening terecht, kon zijn verhaal niet kwijt en merkte ook dat er niet veel begrip was voor zijn situatie, ik was nummer 32 die dag die met zijn schuldenproblemen aankwam. Martien is een mensenmens, iemand die door een masker heen kan kijken en de mens daarachter ziet. Hij geeft ze een tweede kans en helpt ze hun leven op de rit te krijgen en zet zich daar voor in. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt geeft hij graag een kans. Met zijn achtergrond weet hij die mensen te begrijpen, gaat er mee in gesprek en geeft ondersteuning daar waar het nodig is. Tijdens de coronacrisis mag de wasstraat open blijven, voor Martien een nieuwe uitdaging, wat

heeft dit voor gevolgen en hoe gaat hij dit uitleggen aan zijn medewerkers. Met name de groep met een afstand tot de arbeidsmarkt, het is een nieuw fenomeen wat hun ritme verstoort, ze begrijpen ook niet meteen wat corona allemaal inhoudt.

Medewerker Vincent zegt: Ik heb een beperking en dan gaan mensen anders naar je kijken, hij vindt dat iedereen op de wereld wel een beperking heeft. Daarover heeft hij zijn eigen filosofie: Je moet iedereen respecteren dat staat voorop, maar je mag wel stiekem sommigen mensen apart vinden. Vincent probeert er met gebroken vleugels toch wat van te maken. Een moeder die geen liefde kon geven en een afwezige vader, Vincent vraagt zich af hoe hij een goede vader kan worden als je zelf geen goed voorbeeld hebt gehad.

‘Take these broken wings and learn to fly’ is nu zijn motto.

Medewerker Maurice vind zichzelf niet beperkt, ja lichtelijk misschien, alleen mensen in mijn omgeving die weten wat ik heb, en verder niemand. Vroeger was ik niet de gemakkelijkste, grote mond tegen de juf en de meester en de docenten om het maar duur te zeggen. Ik kon niet alleen vriendjes maken, ik denk dat het ook een kwestie is van eenzaam zijn. Maurice zat met een onbegrijpelijkheid, als iemand het niet begreep, of als hij onrechtvaardig behandeld werd, was dat vaak de reden voor zijn boosheid. Maurice is iemand die nog op zoek is naar zichzelf, die nog niet goed weet wie hij nou is. Moet hij nou lief zijn, nou dat is niet cool, moet hij stoer zijn, dat probeert hij weleens, maar dat is hij ook niet. Maurice is Maurice, dat maakt het lastig, thuis en op zijn werk, maar diep in zijn hart is hij gewoon een hele lieve jongen. Zijn grote voorbeeld is rapper Snelle, omdat hij open is zegt Maurice en ook omdat hij een beetje laat

zien dat hij ook een kwetsbaar persoon is. Snelle weet ook dat niet alles rozengeur en maneschijn is, ook niet voor hem. Maurice schrijft zelf ook teksten, niet zozeer over zichzelf, maar ook wel met een bepaalde boodschap erin. Het moet wel rijmen, en met een lekkere beat komt er dan iets moois uit.

Soms ben ik onzeker, maar ik houd van het leven, een biertje op z'n tijd dat houd me niet tegen, de ene dag schijnt de zon, de andere dag is er regen, s 'morgens vroeg een nieuwe dag, kom mijn nest uit en dat om half negen. Heb mijn eigen auto, heb er hard voor moeten sparen, überhaupt autorijden was mijn droom in al die jaren. Kan soms moeilijk tegen kritiek, maar ja dat is het leven, ik wil het beste uit mezelf halen, ik wil er naar streven, maar af en toe duurt het wat langer, want zeven blijf kleven. Maar zit je wat dwars, is het beter om te delen, maar een ding wil ik zeggen, je mag niet met me spelen, dan is het gelijk klaar, een waarschuwing voor velen.

Medewerker Tim zegt: Met een beperking krijg je al heel snel een etiket opgeplakt. Iedereen heeft een beperking zegt Tim, of je nou de koning bent of Martien Kniest. Alleen bij ons wordt het geprojecteerd, hij heeft een Wajong uitkering. Dat mensen zo kunnen oordelen vindt hij lastig, maar soms moet je proberen het los te laten, dan is het niet anders. Uiteindelijk ligt het natuurlijk wat ingewikkelder in je hoofd dan bij de ander.

Ik had een leraar zegt Tim die zei altijd: Mensen zoals jij denken in omwegen, mensen die zeg maar op een gewoon niveau zitten die gaan in een richting op hun doel af. Jij doet dat via een soort doolhof, je komt er ook wel, alleen maak je eerst drie keer een omweg. Tim haalt van de grote rol met blauw linnen papier allemaal stukken van dezelfde grootte. Met steeds hetzelfde patroon en dezelfde maat vouwt hij doekjes op en stapelt die keurig op in een krat, ja Tim is een pietje precies. De doeken worden door iedereen gebruikt voor auto's met een vip behandeling.

Hij denkt ook even terug aan vroeger, aan school, er was een jongen die respect had voor alles en iedereen. Die op latere leeftijd als man zich ook

verdiepte in mensen met een beperking, in welke vorm dan ook. Dus ja daar heb ik zielsveel respect voor. Persoonlijk denk ik dat hij hiermee een link legt naar zijn baas Martien. Het werk in de wasstraat is voor Tim een goede afleiding, de klanten zijn vriendelijk en sommige komen speciaal voor Tim die zelf goedlachs en vriendelijk is. Onlangs was er een vervelend voorval waardoor Tim in paniek raakte, hij werd getreiterd en uitgescholden. Hij heeft Martien geappt die meteen naar de wasstraat kwam en zijn auto achter de belagers zetten zodat ze niet weg konden.

Martien gaf ze te verstaan dat dit niet kon, mijn mensen uitschelden en het kankerwoord gebruiken dat gaat te ver. De jongens die in straattaal spraken werden verzocht om mee te komen naar het kantoor, daar moesten ze Tim persoonlijk hun excuses aanbieden. Dat betekende voor Tim heel wat, dat Martien zoiets voor je doet, dat er dan iemand voor je is op zulke momenten. Tim klapt dicht als zoiets gebeurt en loopt weg, heeft er de rest van de dag last van, Martien die dat doorziet neemt Tim mee naar kantoor, na een gesprek is het weg uit z'n hoofd en kan hij weer verder. Martien gaat op zoek naar iemand waar Tim in vertrouwen kan praten over zijn verdriet, zijn frustratie en zijn emoties. Voor Tim is het niet normaal, maar zegt hij die jongens kunnen ook niet weten dat ik mijn ouders ben verloren. Dat ze het kankerwoord gebruikt hebben vindt hij afschuwelijk, het is een ziekte die je moeilijk kan genezen.

Tim heeft in korte tijd enkele dierbare mensen verloren, zijn vader, zijn moeder en zijn stiefvader, dat verdriet draagt hij met zich mee. Thuis vind hij afleiding in het spelen van een voetbalspel op t.v., om zijn hoofd rust te geven, dan is er geen stress, dan ga ik even niet meteen aan mijn ouders denken, dat vind ik fijn. Maar Tim heeft zeker nog wel dagen dat hij verdrietig is, dan is hij sneller gestrest en chagrijnig. Zijn auto is dan even de plek om het verdriet toe te laten, om te huilen en toe te geven aan zijn emoties die ook opgeroepen worden door een bepaald

(Vervolg op pagina 20)

lied wat dan op de radio voorbij komt. Tim heeft een hond waaraan hij gehecht is, die er al was toen zijn vader nog leefde, dat maakt het voor hem zo bijzonder.

Sinds de uitbraak van de corona heeft Maurice geen hulp bij de auto's die een vip behandeling hebben. Daar baalt hij van, hij mist het samen doen, hij wordt sneller boos, zit sneller in zijn eigen bubbel en komt regelmatig onverzorgd naar zijn werk. Zijn stemmingen zijn wisselend, Martien spreekt hem daar op aan en gaat met hem in gesprek. Aan jou kleren kan ik jouw stemming zien zegt Martien, af en toe plof je binnen en dan ontploft er een mol op je kop. Haren omhoog alsof je net uit je bed bent getrokken en je zo de zaak bent uitgezet. De andere keer dan kom je binnen en ben je keurig verzorgd, dan ben je veel opgewekter. Je bent dan messcherp met een houding van zo wie doet mij wat. Kun je het niet gelijk krijgen dat je er elke dag netjes uitziet vraagt Martien zich hardop af. Maurice heeft wat hulp nodig om meer zichzelf te zijn in plaats van iemand te zijn die hij misschien niet is. Als hij kan leren in te zien wie hij werkelijk is en dat uiterlijk vertoon van zich af kan schudden, is Maurice een prettig mens zegt Martien.

Maurice heeft besloten om naar de sportschool te gaan, dat is nodig, hij is te zwaar en wil ook afvallen om straks mooie kleren te kunnen kopen. De echte reden die daarachter zit is dat het sporten hem dwingt om door te zetten, om tot tien te moeten tellen, en niet meteen op te geven. Hij weet dat hij dit nodig heeft en zo snijdt het mes van twee kanten.

Intussen heeft Martien ervoor gezorgd dat Snelle regelmatig in de wasstraat komt. Maurice maakt zich druk over wat anderen van hem vinden, dat maakt hem onzeker en het schaadt zijn zelfvertrouwen, dat bepaald soms ook zijn stemming. Rapper Snelle spreekt hem bemoedigend aan, volgens mij haal jij het hoogst haalbare uit jezelf, je hebt een baan, een eigen auto. En alles

wat er zich onder jouw hoed afspeelt dat weet je goed te verwoorden in de rap die je maakt, die best cool zijn. Rapper Snelle ziet ook dat Maurice diep van binnen gewoon een lieve jongen is met een goed hart, en gevormd is door de omstandigheden en mensen die gelijk een etiket op je voorhoofd plaatsen.

De wasstraat is een vijfdelige televisiereeks van omroep Human.

*Tekst samengesteld en verzorgd door Cor Vilé
Redactielid van de Horizon.*

Een gedicht voor iedereen

De zomer begint weer bijna
Ik kijk om mij heen
Luister naar het geluid van de vogels
De bloemen staan weer in bloei
We ruiken de frisse geur van de natuur
Vol passie en vuur
Geen regen vol glorie
We voelen ons dan zo vrij
We maken ons hart dan zo blij
Ik voel de kracht van de liefde
Weer zal de zon in ons hart schijnen
Dat zal altijd zo blijven
Heerlijk is het leven
Want dat duurt maar even
Dat kan ik aan iedereen doorgeven
Waardeer de mooie dingen om je heen
Leef, werk, wees creatief, wees geduldig,
wees dapper en blijf wakker
Onze trots, ons leven, mijn gedicht is dat
wat je hart verlicht.
Er is hoop in het leven.

Lieve groetjes van Johan Delhaye.

Aan een plotseling succes gaan jaren van
voorbereiding vooraf.

Eddie Cantor, aangeleverd door Dinie Cortenbach

Gedicht Nikky Rens

Ben ik jij of ben jij mij,
of zijn we samen ik.
Ik wil niet samen zijn,
maar ook niet alleen
ik wil nergens zijn
en toch ergens zijn
verstop mezelf,
wil niet gezien worden
maar hoop dat iemand mij ziet
ik doe wat ik niet wil,
heb spijt van wat ik deed
droom over de toekomst,
maar als ik wakker ben
maak ik alles kapot
ik wil niet in het licht staan,
maar ben bang van het donker
waar jij bent, ben ik daar ook
of ben ik daar waar niemand is.

*Nikky Rens schreef dit gedicht
over haar depressiviteit.
Ingestuurd door Cor Vilé*

De trotse keizerin

Dood de dichter riep de keizerin
met opgeheven hoofd en kin
door heel 't paleis klonk haar gehoon
haar man de keizer op de troon
zat er wat weggedoken

Waarom de dichter dood vroeg hij
nou luister maar zo raasde zij
mijn leven was koud zo koud als maar kon
hij kwam hij zag en zonder pardon
sprak hij zijn woorden en overwon
hij heeft mijn ego gebroken.

Harrie de Koning

Zo van die dagen

Er zijn zo van die dagen
dagen dat je liever niet uit
bed wou komen

Dagen van je alléén te voelen
waarin de dag geen einde
lijkt beschoren

Zo van die dagen
er zijn zo van die dagen
dat je liever wou verdwijnen

Dagen dat tranen weer opwellen
en herinneringen
aan betere tijden najagen

Zo van die dagen
er zijn zo van die dagen
afvragend waarom je hier bent

En vandaag had ik weer zo een dag
een dag waarin een tedere knuffel
niet binnen handbereik lag.

Joke Lentjes

Als je niet de moed hebt om kwetsbaar en
ontvankelijk te zijn, om geduld te hebben en
te luisteren, ontmoet je nooit een ander mens,
toch uitsluitend jezelf.

Auteur onbekend

NIEUWS VAN COMMUNICATIE EN DE RAAD VAN BESTUUR

door Ankie van Hezewijk

Vaccinaties in volle gang

De afgelopen tijd hebben we een start gemaakt met het vaccineren van medewerkers en cliënten. Een mooie stap waar we allemaal naar hebben uitgekeken. Inmiddels is een deel van hen gedeeltelijk of volledig gevaccineerd. Echter blijven alle maatregelen van kracht binnen de locaties van GGZ Oost Brabant. Deze gelden voor iedereen, ongeacht of je gevaccineerd bent of niet. Dus houd anderhalve meter afstand, was regelmatig je handen, blijf thuis en laat je testen bij klachten. Door de maatregelen na te leven kunnen we ervoor zorgen dat het voor iedereen een zo veilig mogelijke omgeving is. Meer informatie vind je op www.ggzooostbrabant.nl/corona

Huize Padua halteplaats op wandelpad Ons Kloosterpad

Op vrijdag 30 april is Ons Kloosterpad geopend, een wandelpad van 330 kilometer langs een vijftigtal (voormalige) kloosters en abdijen in midden en Oost Brabant. Ook Huize Padua is een halteplaats op deze route.

Ons Kloosterpad is opgedeeld in 15 etappes van klooster naar klooster. Er komt informatie over het voormalige klooster op

Huize Padua in het zogenaamde bindboek, er kan een rondwandeling gemaakt worden en er is een speciaal speldje te koop.

Museum

Zodra de landelijke coronamaatregelen het weer toelaten gaat museum de Kluis drie dagen open, op dinsdag, woensdag en donderdag van 10.00 tot 16.00 uur. Hier kun je kennis op doen over het werk dat de Broeders Penitenten: de geschiedenis van de GGZ Oost Brabant en het verleden en de toekomst van Huize Padua.

Bij voldoende belangstelling kan er - als de coronamaatregelen dat weer toestaan - op woensdag vanaf 14.00 uur een rondwandeling gemaakt worden over het terrein onder leiding van een gids. Bij de Kluis openen we in de zomermaanden een terras met bediening door cliënten.

Speldje

Het speldje en het bindboek zijn te koop in het museum. Op de dagen dat het museum gesloten is, is het speldje voor de wandelaars van Ons Kloosterpad verkrijgbaar in het Ambachtcentrum (op maandag en vrijdagochtend) en in de weekenden bij de receptie. Dus veel leuks in het vooruitzicht, maar veiligheid boven alles, pas als de RIVM het toestaat gaan we echt open!

Kijk voor meer informatie op <https://brabantskloosterleven.nl>

Nieuwe welkomstmodule in het cliëntenportaal MijnGGZOostBrabant

Maak jij gebruik van het cliëntenportaal? In de nieuwe welkomstmodule is een zelfhulpfunctie toegevoegd. Hiermee kan de cliënt zelf vast starten met zijn behandelproces. Daarnaast leert hij of zij meer over het gebruik van eHealth, wat de behandelaars mogelijkheden geeft in de behandeling. Op de startpagina van de module zie je een filmpje van de betreffende locatie (gebouw, ingang, hal, receptie, wachtkamer). Na enkele korte vragen over de aanmeldreden, klachten en krachten van cliënt, volgt de keuze uit vijf verschillende zelfhulpmodules, namelijk: Beter slapen, Meer bewegen, Minder Piekeren, Oefenen met ontspannen, Omgaan met emoties. Vanaf 3 mei staat deze module klaar voor alle cliënten die aangemeld worden voor een intake. We starten hierbij met de locaties Oss en Boxmeer; in de volgende fase gaat ook Helmond mee.

HIC: Aansluitend acuut zorgaanbod voor jongeren tussen de 12 en 23 jaar

Sinds april 2021 kunnen jongeren en adolescenten met ernstige psychiatrische problematiek die dringend hulp nodig hebben voor acute zorg terecht bij één High & Intensive Care (HIC).

Met de opening op 12 april jl. van de High Intensive Care (HIC) voor 16 tot en met 23 jarigen op Zorgpark Voorburg in Vught, is één uniek aansluitend acuut zorgaanbod ontstaan. Onze zorggroep Kind en Jeugd opende er die dag haar HIC waarbij qua expertise en diensten nauw wordt samengewerkt met Herlaarhof. Dit expertisecentrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie van Reinier van Arkel was al op het park gevestigd met een HIC voor jeugdigen van 12 tot 18 jaar. De HIC omvat een (al bestaande) afdeling voor jeugdigen (7 bedden) onder verantwoordelijkheid van Herlaarhof én een nieuwe afdeling voor adolescenten (8 bedden) onder verantwoordelijkheid van GGZ Oost Brabant.

Ervaringsdeskundigheid binnen GGZ Oost Brabant

Binnen GGZ Oost Brabant werken we al een aantal jaren met ervaringsdeskundigen. De randvoorwaarden zijn inmiddels goed op orde. In de afgelopen jaren leiden we regelmatig nieuwe ervaringsdeskundigen op. Landelijk is er ook veel ontwikkeld rondom ervaringsdeskundigheid, wat vroeg om een vernieuwd plan om ervaringsdeskundigheid verder te professionaliseren. Hier gaan we de komende tijd mee aan de slag. De focus ligt op het structureel faciliteren van zelfhulp voor alle cliënten door ervaringsdeskundigen. Denk hierbij aan de trainingen zoals 'herstellen doe je zelf', Wijzer werken met ervaring, Herstel in beeld en WRAP (Wellness Recovery Action Plan). Er is ook een online training; Digitale zelfhulp in vaste groepen.

Wil je meer weten of heb je vragen over ervaringsdeskundigheid? Mail gerust:

e.hulshof@ggzoostbrabant.nl of kijk op www.ggzoostbrabant.nl/clienten/herstel-ervaringsdeskundigheid

Start uitvoering tijdelijke maatregelen Huize Padua

De transformatie van Huize Padua tot een Levendig Landgoed is een proces dat een aantal jaren duurt. Om al die tijd prettig te kunnen wonen, werken en leven, voeren we een aantal tijdelijke maatregelen uit. Dit betreft met name het vervangen van vloerafwerkingen, schilderwerk, verbetering van klimaat en specifieke aanpassingen die gevraagd zijn door de zorg. De uitvoering van deze werkzaamheden is inmiddels gestart. Omdat de afdelingen volledig in gebruik blijven, vraagt dit een goede en zorgvuldige afstemming. Dit leidt er toe dat we ervoor kiezen de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren en op afgesproken momenten. Daarnaast bepalen we met de afdelingen waar prioriteit ligt. De eerste werkzaamheden zijn inmiddels gereed. Afronding van de aanpassingen in de klimaatinstallaties is gepland voor uiterlijk eind juni.

Sloopwerkzaamheden Kraanmeer begane grond gestart

De begane grond van Kraanmeer wordt omgebouwd tot een verblijfsafdeling. Eind april zijn de sloopwerkzaamheden gestart en naar verwachting zijn de werkzaamheden medio juni klaar. Om overlast voor de bewoners op de 1e etage zoveel mogelijk te beperken verblijven zij tijdens werktijden op Eikenheuvel 4. De afdeling op de 1e etage is dan volledig afgesloten.

Platform 'Vallen en weer opstaan'

Heb jij al een kijkje genomen op ons nieuwe platform 'Vallen en weer opstaan'? Hier lees je inspirerende herstelverhalen. Je vindt er ook achtergrondverhalen waarin we innovaties in de zorg uitlichten en een blik werpen op verschillende behandelingen. Onze kijk-, lees- en luistertips wijzen je de weg naar interessante boeken, films, apps en podcasts. Wil je zelf eens je verhaal delen? Neem contact op met de medewerkers van de afdeling communicatie: communicatie@ggzoostbrabant.nl

Geschilderd door Jolanda Peters

NIEUWS VAN DE CLIËNTENRAAD

IHT/FACT buiten kantoortijden

In 2018 is in het kader van het programma Samen Beter gestart met de ontwikkeling van IHT (Intensieve thuisbehandeling) en FACT buiten kantoortijden. Tegelijkertijd werd er een bedden -afbouw van de HIC gerealiseerd. Deze ontwikkeling past bij de overtuiging van de organisatie dat cliënten het beste thuis herstellen en dat een klinische opname een zo kort mogelijke intensivering van een ambulant traject is. De focus van deze ontwikkeling lag in het onderzoeken en ontwikkelen van mogelijkheden van intensivering van de zorg ambulant.

De opdracht vanuit Samen Beter betrof de ontwikkeling van FACT en IHT buiten kantoortijden. Uitgangspunten waren als volgt:

- Herstellen doe je het beste thuis
- Crisis voorkomen door intensiveren van ambulante zorg
- Opname op HIC voorkomen door logeerbed in regio te organiseren
- Gezond beroep doen op cliënt en diens omgeving.
- Zorg buiten kantoortijden is op maat.

Begin 2020 is de doorontwikkeling van FACT en IHT buiten kantoortijden overgedragen aan de lijnverantwoordelijken en de programmaraden EPA (Ernstig Psychiatrische Aandoeningen) en Acute Psychiatrie. De vraag vanuit de portefeuillehoudende directeuren aan de voorzitters van beide programmaraden was om te komen tot één, door beide programmaraden gedragen model voor inzet van zorg buiten kantoortijden. De programmaraden hebben een gezamenlijke notitie aangeboden aan de directie.

Ter behandeling en beoordeling van de adviesaanvraag IHT/FACT buiten kantoortijden heeft

de cliëntenraad de volgende algemene uitgangspunten gehanteerd:

- Continuïteit en kwaliteit van de zorg;
- Veiligheid en risico's voor de cliënt;
- Participatie door de cliënt.

Inrichting organisatie Kinder en Jeugd GGZ

De cliëntenraad stelt vast dat de voorliggende adviesaanvraag voornamelijk toeziet op de organisatie inrichting van de zorggroep Kind en Jeugd. Hoewel deze ook van invloed kan zijn op de kwaliteit en continuïteit van zorg - en daarmee dus van direct belang is voor de cliënt - ligt in de beoordeling van de cliëntenraad het primaat van deze aanvraag bij de ondernemingsraad.

Adviesaanvraag samenwerkingsovereenkomst HIC (High Intensive Care)

In 2019 heeft GGZ Oost Brabant de kliniek in Helmond moeten sluiten vanwege een gebrek aan psychiaters. Het plan was om snel tot een samenwerking met Reinier van Arkel te komen die over een HIC jeugd beschikt. Het gebouw bleek echter niet geschikt. De GGZ Oost Brabant wil alleen opname als uiterste redmiddel. Vervolgens is een nieuw plan opgesteld. De verbouwing en samenwerkingsovereenkomst door middel van een VOF kreeg u niet door de Autoriteit Consument & Markt (ACM). Noodgedwongen is toen teruggegrepen op de thans voorliggende samenwerkingsovereenkomst. Dit was de laatste adviesaanvraag van dit traject.

De cliëntenraad is in het voortraject intensief betrokken geweest en wij hebben naar tevredenheid onze inbreng kunnen leveren.

Activiteiten Huize Padua

Pasen:

Op tweede Paasdag hadden diverse afdelingen ervoor gekozen om een uitgebreide brunch door een cateraar te laten verzorgen. De reacties hierover waren weer zeer positief en hierdoor hebben we Pasen niet ongemerkt voorbij laten gaan. We hopen wel dat we volgend jaar weer onze gebruikelijke Paasbrunch te organiseren.

Daarnaast was er in de eerste week van april een fotospeurtocht waar cliënten hun kennis van het terrein van Huize Padua konden ophalen. Met een plattegrond, foto's en vragen gingen cliënten alleen of in een klein gezelschap op pad. Als prijs waren er drie kortingswaardebonnen te winnen om deel te nemen aan een activiteit georganiseerd door Vrije Tijd.

De gelukkige prijswinnaars waren:

1ste gedeelde prijs: J. Broekhouse en S. Bouwsema

2de prijs: F. Veugelers

3de gedeelde prijs: C. Schoppema en F. Peters

iedere afdeling gegaan om afdelingen al in de stemming te laten komen. Er was naast de quizvragen voor de afdeling een extra opdracht in het teken van Koningsdag toegevoegd. Afdelingen hebben hun eigen creativiteit laten zien en op eigen wijze invulling aangegeven. Ook hier waren de nodige prijzen mee te winnen! Onderstaand de uitslag van de Koningsdagquiz!

1 ^{ste} prijs:	Eikenheuvel 1	77 punten
2 ^{de} prijs:	Loef 1	76 punten
3 ^{de} prijs:	Kraanmeer	75 punten

Ook willen wij alle overige deelnemers bedanken voor jullie deelname en inzet.

4 ^{de} prijs:	Eikenheuvel 5/6	74 punten
5 ^{de} prijs:	DBS 13/15	73 punten
6 ^{de} prijs:	Springelbeek 3	70 punten
7 ^{de} prijs:	Springelbeek ½	69 punten
8 ^{ste} prijs:	DBS 26	67 punten
9 ^{de} prijs:	Loef 2	63 punten
10 ^{de} prijs:	Bunthorst 1a	60 punten

Op Koningsdag zijn Jet en Bertina met een in stijl versierde caddy oranje-soesjes rond gaan delen voor cliënten en personeel die op deze dag werkzaam waren.

Koningsdag:

Dit jaar kon ook Koningsdag niet uitgebreid worden gevierd. Team Vrije Tijd & Vrijwilligerswerk had het idee om een Koningsquiz voor de afdeling samen te stellen! Op donderdag 22 april zijn twee collega's met een oranje-tas met een oranje-kistje voorzien van quiz en lekkernijen langs

Activiteiten Huize Padua

Paasbrunch

Ook dit jaar was het weer net zoals vorig jaar. Vrije tijd en welzijn had in Huize Padua een paasbrunch rondgebracht. Het was heel erg lekker, lekker broodjes, eieren, sapjes, melk, dus allemaal lekkere hapjes. We hebben er met zijn allen heel erg van genoten en willen team vrije tijd en welzijn bedanken hiervoor.

Fotospeurtocht Huize Padua

Met Pasen had afdeling vrije tijd en welzijn in Huize Padua een fotospeurtocht uitgezet op het terrein. Deze speurtocht werd naar de afdelingen gebracht. Samen met Kees Schoppema heb ik de tocht gelopen. We moesten zoeken naar het gouden ei en hebben de derde prijs gewonnen.

Groetjes, Fred Peters

Mededelingen vanuit Vrije Tijd & Vrijwilligerswerk:

Er is een nieuwe vrijetijdskalender van april t/m eind september!

Clubactiviteiten:

Vissen en fietsen is weer gestart. Op maandagavond is de huiskamer. Dit loopt voorlopig ook door.

Optreden Diva dichterbij

Op vrijdag 11 juni komt DIVA dichterbij een optreden op afdelingen verzorgen voor degene die hier belangstelling voor hebben.

Boetiek 't Laantje

Boetiek 't Laantje is tijdens deze corona periode voor cliënten geopend! We zijn blij dat deze voorziening de deuren niet heeft hoeven te sluiten.

Humor

Een man zit in een café en heeft al behoorlijk wat op. Dan wil hij naar huis gaan, maar als hij opstaat valt hij gelijk op de grond.

"Nou," zegt de kroegbaas, "drink maar eerst een kop koffie." Dus dat doet hij. Daarna wil hij weer opstaan en weer valt hij om, hij kan niet op zijn benen blijven staan.

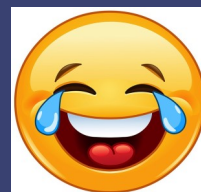
Zo gaat het nog even door en uiteindelijk besluit de man om dan maar huis te kruipen.

De volgende morgen zegt zijn vrouw tegen hem:

"Je had weer behoorlijk gezopen gisteren hé?"

"Hoezo?," vraagt de man.

"Nou, je hebt alweer je rolstoel in het café laten staan".

KUNST ODAC CLARAKLOOSTER

Linksboven:

Geschilderd door
L. van der Heijden
(Lady Gaga)

Rechtsboven:

Keramiek theezakjes-
houder/vosje voor op
theeglas gemaakt
door H. Hagenbeek.

Onder:

Vrolijk vlinder/vogel
mozaïek slinger
gemaakt door
J. van der Heijden

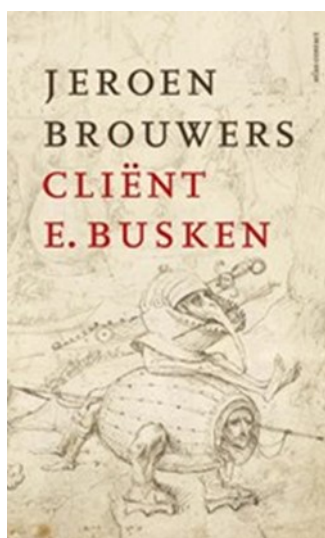
Linksboven:
Mozaïek Tafelblad van
60x60 gemaakt door
C. van Houts

Rechtsboven:
Bonen/mais kunstwerk
gemaakt door
C. Ramautar

Onder:
Fantasie keramiek
project gemaakt door
A. van Iersel

BOEKBESPREKING

Het boek *Cliënt E. Busken* van de 81 jarige Jeroen Brouwers wint de Libris Literatuur Prijs 2021 voor de beste oorspronkelijke Nederlandstalige roman.

Brouwers roman gaat over de oude chagrijnige, dementerende Busken die woont op de gesloten afdeling van Huize Madeleine. Busken is doofstom en kan zich nauwelijks bewegen. Maar van binnen is hij nog volop in bedrijf, ondanks zijn vermeende dementie. De verwarde, maar welbespraakte geest neemt alles wat er om hem heen gebeurt scherp waar.

De 81-jarige schrijver werkte vier jaar aan zijn boek en kwam op het verhaal van de oude Busken dankzij een vriendin die werd opgenomen op een gesloten afdeling. Brouwers bezocht haar daar regelmatig. De allereerste keer dat ik daar binnenkwam wist ik: dit is een roman voor mij. Mensen die daar wat rond schuifelen in een merkwaardige sfeer van afgeslotenheid en gevangenschap.

De schrijver zat zelf een week in een bejaarden-centrum, zijn vrouw moest een paar dagen naar het ziekenhuis en wilde hem niet alleen thuis laten. Elk nadeel heeft zijn voordeel, het lukte hem daardoor die opsluiting van het personage zo levendig voor te stellen. "Ze komen je wassen, hè. Sodemieter op, dat kan ik zelf! Nee, je moet je voegen naar de discipline die daar heerst.

Dit is een vrolijk boek, Met een sombere ondergrond zegt Brouwers over zijn winnende roman. Hij schreef in totaal meer dan zestig boeken, dit boek zou wel eens het laatste boek van Brouwers hand kunnen zijn.

Cliënt E. Busken is de interne monoloog van een oude man die, incontinent en tegen zijn zin vastgebonden in een rolstoel zit opgesloten in een verzorgingstehuis waar men niet spreekt van patiënten, maar van cliënten. De oude en in vele opzichten, lichamelijk en geestelijk, versleten hoofdpersoon was gevallen na overmatig drankgebruik. Het huis was een bende, Busken was slecht ter been en had last van geheugenverlies. Roerloos staart hij voor zich uit, terwijl hem inmiddels niets ontgaat van wat er om hem heen plaatsvindt. Hij zegt niets en misschien is er iets mis met zijn gehoor, maar van wat om hem heen gebeurt blijft hij een scherp waarneemer, inwendig voorziet hij zijn medebewoners en het personeel van snerpend commentaar. Als het hem niet uitkomt weigert hij het fluitje te gebruiken dat het personeel attendeert op zijn aandrang.

Met zijn medebewoners bemoeit hij zich niet, louter in beslag genomen door zijn eigen ongegericht door elkaar wentelende gedachten van verontwaardiging en machteloos verzet tegen zijn situatie. Hij acht zichzelf een groot wetenschapper, filosoof en schrijver, jammerlijk miskend en misplaatst tussen de andere cliënten, die in de war zijn net als hijzelf. Van binnen in zijn hoofd vlamt nog de taal, formulerend kan hij tonen wat hij nog waard is. Een geletterde met een welhaast religieus taalbesef en een gedachtencarrousel die hem afleiden van zijn filosofisch gepeins.

Cliënt E. Busken is een boek geheel in stijl van Jeroen Brouwers, enkele van zijn bekende thema's komen erin terug, dat voelt vertrouwd, maar de manier waarop hij met taal goochelt is zelfs voor hem van ongekend niveau.

Tekst verzorgt en samengesteld door Cor Vilé.

Geloof maar

Geloof maar dat eens het licht weer zal schijnen
de wereld verlost wordt van al zijn verdriet
het licht om te leven voor groten en kleinen
geloof het nu maar, ook al zie je het niet.

Geloof maar dat hij je wonden zal helen
je pijn zal dragen die je doorstond
geloof maar dat hij je tranen zal wissen
geloof het nu maar, want hij maakt je gezond

Geloof maar dat hij je verder zal dragen
al is het te zwaar, hij neemt zijn deel
in al je kleinheid, je moet het toch vragen
geloof het nu maar, het is hem nooit teveel.

Geloof maar dat hij de hemel zal kleuren
de zon weer laat stralen, je leven opbouwt
geloof maar dat hij de bloemen laat geuren
zijn woorden zijn waarheid als je hem ver-
trouwt.

Willemien van Rixtel

Wensen

Ik wens je een wereld vol geluk
ik wens je een wereld vol licht
ik wens je van alles het beste
een glimlach op ieder gezicht.

Ik wens je een leven vol liefde
geen tranen, geen zorgen en geen pijn
dat iedere dag hier op aarde
voor jou een cadeautje mag zijn!

Gerrie van der Rijt van Sinten

Een glimlach

Hij kost niets,
maar hij brengt veel teweeg
hij schiet voorbij in een flits
de herinnering eraan blijft
soms voor altijd.

Emelda Tshuma. Uit Zimbabwe.

*Tekening van
Lennart van den
Elsen*

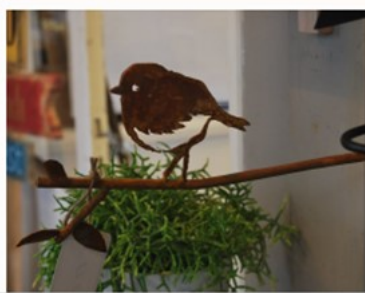
Ambacht Centrum Huize Padua

Onze winkel staat vol met handgemaakte producten welke samen met de cliënt gemaakt worden.

U kunt bij ons terecht voor maatwerk.

bv. Tuintafel - vuurkorf - geboorte bord - bankje - kachel

Kom gerust eens een kijkje nemen, dat is zeker de moeite waard!

Openingstijden

Het adres is Haenle 1 op het terrein van Huize Padua

Maandag

09.00-11.30 en 13.00-16.30 uur

Dinsdag

09.00-11.30 en 13.00-16.30 uur

Woensdag

09.00-11.30 en 13.00-16.30 uur

Donderdag

09.00-11.30 en 13.00-16.30 uur

Vrijdag

09.00-11.30

Zaterdag en zondag gesloten

Goede God

Ieder mens heeft recht op geborgenheid,
en op menselijke warmte.
Allen in de veilige geborgenheid,
van mensen die van U houden.
Dan kan een mens groeien
en tot ontplooiing komen.
Wij zijn verantwoordelijk voor elkaars geluk,
zodat een ieder met vreugde kan genieten.
Van het leven dat U ons schenkt God.
Geef ons hulp en kracht, om onze medemens
met zorg en goedheid te omringen,
vooral in deze corona lock down.

Goede God,
laat het aan de mensheid duidelijk worden
dat men niet kan overleven,
dankzij welvaart, comfort of machtsverwicht.
Maar alleen door dat ene menselijke
en Goddelijke gegeven.
De liefde en zorg voor elkaar, zoals Jezus Uw
Zoon, ons geleerd heeft toen hij zei:
Bemint elkander, heb elkander lief zoals ik u
heb lief gehad!

Goede God,
Liefde, vreugde en geduld, zijn de zachte
krachten voor een nieuwe samenleving op deze
aarde.
Vooral in deze nare coronatijd, waar deze drie
krachten aanwezig behoren te zijn, dan worden
de wetten van de overheid overbodig.
Als men luistert naar de deskundigen kunnen wij
samen op het goede spoor blijven,
zodat het corona virus niet uitbreidt,
en we op weg mogen gaan naar een coronavrije
bestemming.
Laat uw liefde heersen in de harten van de
mensen God en trek met hen mee !
In tijden van voorspoed en tegenslag, dat vraag
ik u in naam van ons allen.

Gerrie van der Rijt—van Sinten

Ik loop

Ik zet d'n ene voet vur d'n andere voet en ik
loop 't is mee vallen en opstaon begonnen, ik
loop honderd schoenen versleten en God mag 't
weten hoeveel paar ik in m'n leven nog koop.
Ik zet d'n ene voet vur d'n andere voet en ik
loop.

De wereld schuift onder m'n voeten vurbij als ik
loop en ik kan linksaf, rechtsaf of blijf ik in de
rij, ik loop in zeuven sloten tegelijk, zand of
slijk ik hoef geen ticket of geen kaartje te
kopen ik zet d'n ene voet vur d'n andere voet
en ik loop.

Ik kan naor veuren, kan blijven staon,
kan naor veuren want terug da zal nie gaon.
Ik kan naor veuren, kan blijven staon ik gao
naor veuren en daor kunde van op-aan.

Wie kom ik onderwege tegen en mee wie gao ik
mee, as ik loop. Vur wie verander ik van koers,
of gao ik retour, ik loop. Vur wie zal ik blijven
staon. Wie zingt er zo schoon, da ik geen
schoenen of cd's meer koop. Ik zet d'n ene voet
vur d'n andere voet en ik loop.

En ik mag hopen as ik nie meer lopen kan da
m'n schoen zijn versleten en da ik alles zal
weten. Van de paden en de wegen en de stegen
as ik loop.

Van de lanen, de straatjes en de gaatjes as ik
Loop. Van wa ik nie ha moeten doen vur m'n
goei fatsoen. En van het rechte pad, naar ik
Hoop. Ik zet d'n ene voet vur d'n andere voet
en ik loop.

Ik kan naor veuren, kan blijven staon,
kan naor veuren want terug da zal nie gaon.
Ik kan naor veuren, kan blijven staon ik gao
naor veuren en daor kunde van op-aan.

*Lied van Gerard van Maasakkers
Aangeleverd door Cor Vilé*

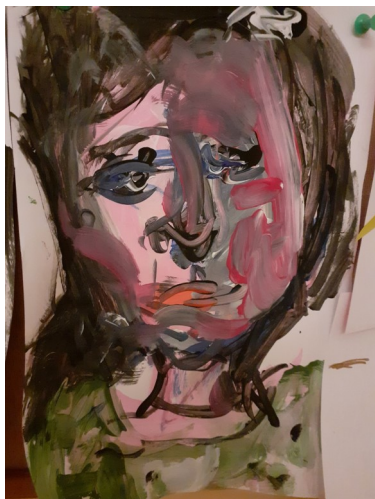
Strijdbare vrouwen

Op pagina 34 en 35 zie je kunstwerken van mijn hand. Ik ben hierbij geïnspireerd door de strijdbare vrouw in de breedste zin des woords, zoals vrouwen die geschiedenis schreven, hun kracht in al hun kwetsbaarheid hebben getoond en het hebben overleefd.

Vorig jaar werden we overspoeld met berichten dat kinderen in de vorige eeuw dwangarbeid hebben verricht en wel in kloosters. Kloosters die voor wezen een veilige haven zou moeten zijn. Het model van het kleiwerk was slachtoffer en tijdens het poseren vertelde zij dat zij jarenlang in een klooster te werk is gesteld waar zij onbetaald hard heeft gewerkt. Meer info kun je vinden op google als je zoekt op: Deetman vergat slachtoffers van dwangarbeid.

Hoe vaak een vrouw wordt misbruikt of wordt gezien als een verlengstuk van een man, een mens, een God of het een en ander, is nog steeds iets van deze tijd. Bijvoorbeeld een vrouw in de rol van geisha. Maar vaak ook alleen omdat ze een vrouw is. Patronen die de vrouw uit overleving heeft ontwikkeld zijn: Ontkenning van een eigen persoonlijkheid, gedienschtigheid en afhankelijk zijn, aanbidding van een man heb ik willen uitbeelden.

Paula Leenders

De kwetsbaarheid

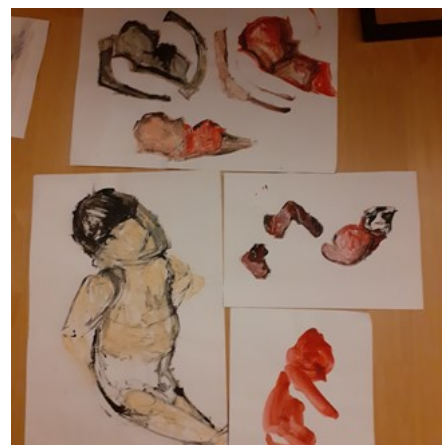
Interactie kind en onbereikbare moeder

Veel poppetjes en onderlinge interactie uit het dagelijks leven (symbolisch).

Het kwetsbare kind?

Mishandeling

*Thema: Onderdrukte vrouw.
Onderdeel project klooster en Geisha.*

*Laatste experiment.
Het spelende kind in de natuur.
Verborgen verlangen.*

Symbiose natuur en mens.

Men kan niet met en niet zonder elkaar

Rubriek: Tradities en symbolen deel 2

Traditie:

De Kerkgang maakt einde aan huisarrest. Op 2 februari is het Maria Lichtmis, om ons te herinneren aan de tempelgang van Maria. In de katholieke kerk heet dat kerkgang, de eerste gang naar de kerk van een moeder na de bevalling. Gedurende de eerste tien dagen na de bevalling bestempelde de kerk de vrouw als onrein.

De moeder die zo gelukkig was, werd in haar vrijheid gestraft: zij mocht die dagen niet de openbare weg op of een winkel in, en al helemaal niet de kerk bezoeken. Was je voor het huwelijk zwanger, dan mocht je niet “in het wit” trouwen. In sommige dorpen was je dan ‘aangebrand’, een vernedering voor het bruidje en haar ouders. En de Opdracht aan Maria na afloop van de huwelijksinzegening bleef achterwege.

Veel moeders hebben het zelfs tot tien kerkgangen of meer gebracht want de traditie gebood om de kerkgang te doen na iedere bevalling. De moeder werd er zelfs op aangesproken als zij bijvoorbeeld de melkbussen aan de overzijde van de weg wilde ophalen. Dat was dan niet toegestaan want ze had de kerkgang nog niet gedaan. Ook mocht de moeder geen bezoek brengen aan burens en/of familie. Ze mocht het moedergevoel niet delen. Het ritueel ging als volgt: Er werd een afspraak gemaakt met de geestelijke of pastoor, de moeder stond op de trap van de kerk te wachten tot ze werd opgehaald. Daar besprenkelde hij de moeder die is neergeknield met wijwater. Met in de ene hand een brandende kaars, kreeg de moeder een stola in de andere hand

gedrukt en werd door de geestelijke naar het Maria altaar geleid.

Na de rituele zegening was je weer rein tot een volgende geboorte en stopte je geld in de geopende hand van de priester.

Voor het huwelijk mocht ‘het’ niet, erna moest ‘het’. Bleef de eerste gezinsuitbreiding, of bij de volgende, te lang op zich wachten, dan kwam de pastoor informeren.

Die beschuldigende regels werden niet van boven opgelegd! Voor sommige moeders was deze kerkgang een mooie en feestelijke dag maar het merendeel heeft deze traditie ervaren als vernederend en pijnlijk. Het einde van deze kerkgang was voor veel moeders een opluchting. In de jaren '60 werd deze traditie steeds minder toegepast.

Ik heb vrouwen gesproken die het zagen als een diepe pijn na de bevalling gezien te worden als onrein. Bij sommige moeders is dit hun hele leven als een traumatische ervaring bij gebleven. Voor deze moeders kwam het als een verlossing daar niet meer aan te hoeven deelnemen. Met alle respect voor moeders die deze traditie een warm hart toe hebben gedragen, maar het is niet meer van deze tijd.

Volgende keer weer een ander symbool.

Aangeleverd door Joke Lentjes

Laat ons bidden:

Almachtige eeuwige God, die door de baring van de heilige Maagd Maria de weën der moeders in vreugde hebt veranderd, zie goedgunstig neder op deze uw dienares die naar uw heilgdom komt om U blijde te bedanken, en verleen haar dat zij na dit leven, eveneens door de verdiensten en de voorbede van de heilige Maagd Maria, te zamen met haar kind tot de vreugde van de eeuwige zaligheid verdien te geraken. Door Christus onze Heer. Amen.

De vrede en de zegen van de almachtige God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, dale over u neder en blijve altijd. Amen.

Imprimatur G. Hartmann, Censor a.h.d. Driebergen,
17 December 1949

Uitgave van de Nat. Federatie „Het Wit-Gele Kruis“
Heerenstraat 35 - Utrecht

GEDICHT

door Johan Hijzelaar
Dichter des GGZ's

Als ik
jouw ogen
mag sluiten
hoop ik
dat jij
aan mij denkt

Wees niet bang

Wees niet bang
Je mag opnieuw beginnen
vastberaden, doelgericht
of aarzelend op de tast

Houd je aan regels
volg je eigen zinnen
laat die hand maar los
of pak er juist een vast

Wees niet bang
voor al te grote dromen
ga, ga als je het zeker weet
en als je aarzelt: wacht

Hoe ijdel zijn de dingen
die je je hebt voorgenomen
het mooiste overkomt je
het minste is bedacht

Wees niet bang
voor wat ze van je vinden
wat weet je van een ander
als je jezelf niet kent

Verlies je oorsprong niet
door je te snel te binden
het leven lijkt afwisselend
maar zelfs de liefde went

Wees niet bang
je bent een van de velen
tegelijk is er
maar een als jij

Dat betekent dat Je
vaak zal moeten delen
soms zal moeten zeggen
laat me vrij

Wees niet bang
laat me vrij
vrede nu
wees niet bang

Freek de Jonge

Aangeleverd door Cor Vilé

Puzzelpagina

Kun jij de 11 gezichten vinden?

7	9					3		
					6	9		
8				3			7	6
					5			2
		5	4	1	8	7		
4			7					
6	1			9				8
		2	3					
		9					5	4

Woordzoeker

B	A	D	P	A	K	H	L	O	S	A	R	A	P
R	E	D	N	I	L	V	A	B	G	E	B	Z	O
N	M	N	L	N	O	Z	A	N	I	R	W	O	N
E	E	A	R	A	K	R	W	E	G	A	A	E	S
K	M	R	A	W	B	A	O	E	T	M	M	S	B
E	V	T	E	E	L	R	M	E	M	E	A	I	A
O	L	S	C	P	P	I	R	P	O	M	K	T	D
R	I	U	O	S	M	P	R	L	V	I	E	I	M
B	E	S	C	N	I	A	B	B	N	U	T	N	I
M	G	J	K	S	J	D	K	I	E	Z	U	E	N
E	E	I	T	N	A	K	A	V	E	N	I	R	T
W	R	O	A	D	A	B	M	E	W	Z	N	B	O
Z	O	R	I	S	L	I	P	P	E	R	S	O	N
L	O	L	L	E	E	T	S	A	K	D	N	A	Z

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

BADMINTON
BADPAK
BAL
BARBECUE
BIKINI
BLOEMEN
BOS
COCKTAIL

SPROEIER
STRAND
TUIN
VAKANTIE
VLIEGER
VLINDER
WARM
WATERPISTOOL

GRAS
HANGMAT
IJS
KAMPEREN
KAMPVUUR
PARASOL
RANJA
SLIPPERS

ZANDKASTEEL
ZEE
ZON
ZONNEBRIL
ZWEMBAD
ZWEMBROEK
ZWEMMEN

KREET VAN DE MAAND

Je kunt alleen de moed erin houden
als je ook weet waar je hem vandaan kunt halen.

Cor Vilé

INFO

Cliëntenraad: Postbus 3, 5427 ZG Boekel
Intern postvak 01.034 e-mail: clienntenraad@ggzoostbrabant.nl 0492-846366
of bel de ondersteuners; Bea van Leuken 06-23696898 of Miriam Derksen 06-41628896

Familieraad:

e-mail: familieraad@ggzoostbrabant.nl of bel Karin Smits 06-12709361

Familievertrouwenspersoon

Chris de Haas e-mail: c.dehaas@lsfvp.nl of bel naar 06-53242920

Helpdesk Familievertrouwenspersoon is dagelijks te bereiken
van 9.00 -17.00 uur via 0900-3332222

Stichting Patiëntenvertrouwenspersoon:

De Helpdesk Patiëntenvertrouwenspersoon is er voor cliënten van instellingen
voor geestelijke gezondheidszorg. 0900 444 8888 (10 eurocent per minuut)
www.pvp.nl

